

De hel ontkomen

Thomas Vincent

— uitgave van: —

De Tabernakel
preken met verwachting

Eerder uitgegeven preken van jaargang 27

1. Glorie aan God	Christmas Evans
2. Bidden in alles	David Clarkson
3. Het goede bewaren	John Newton

Jaargang 27 – nummer 4 – maart 2025

Toelichting foto omslag

De duisternis is nooit ver weg in ons bestaan. Soms zelfs heel tastbaar aanwezig. Toch is er altijd een donkerder plek mogelijk dan wij ons kunnen voorstellen. Maar een donkerder plaats dan die donkerheid der duisternis in der eeuwigheid, zoals deze in Judas beschreven is, is er niet. In deze preek schetst Thomas Vincent deze helse duisternis. Ook al bevatten we maar een deel daarvan, dan nog is het voor wie het Woord van God hoort onmiddellijk duidelijk. Er is maar één Verlosser die het Licht is van de wereld. Een Redder en Zaligmaker, als een licht, schijnend in een donkere plaats.

Bronvermelding

Oorspronkelijke titel: *A discourse of afflictions*

Bron: *The Complete Works of Stephen Charnock, Volume 5 (1866)*

De preek is vertaald onder verantwoordelijkheid van Stichting De Tabernakel. De pdf en de originele Engelse tekst zijn te vinden op de website: www.tabernakel.nl

Vormgeving en druk: Drukkerij AMV, Lunteren

De hel ontkomen

Jezus, Die ons verlost van de toekomstige toorn.

1 Thessalonicenzen 1:10

Pijn die overgegaan is, kan iemand gemakkelijk vergeten. Men gelooft ook niet zomaar dat men in de toekomst pijn zal lijden. Maar als men op dit moment extreme pijn ervaart, kan geen enkele rijkdom of wereldse eer dat compenseren. Hoe welkom is dan die dokter die verlichting brengt en de pijn wegneemt!

Als mensen echter werkelijk zouden beseffen en geloven welke verschrikkelijke pijn en kwelling de bozen moeten verduren in het onblusbare helse vuur, waar ze geen verlichting kunnen ontvangen en waar er geen einde aan hun ellende zal komen, zouden ze hun uiterste best doen om er zo snel mogelijk aan te ontkomen. Beseffen ze maar hoe vreselijk het is te vallen in de handen van de levende God en verzwolgen te worden door Zijn toorn, die ieder achtervolgt die buiten Christus is, die zeker zal komen en die hen plotseling kan overvallen! Dan zouden ze vast en zeker met uiterste inspanning zoeken naar een schuilplaats tegen de vuurstorm van Gods wraak.

Deze tekst openbaart ons de unieke Verlosser van de toekomstige toorn. Ze klinkt zo bovenaards heerlijk in de oren van ieder die iets van Zijn toorn beseft. De blijde bekendmaking van wat Jezus voor Zijn volk gedaan heeft, is meer dan welkom in hun hart. 'Jezus, Die ons verlost van de toekomstige toorn!'

In het vorige vers vertelt de apostel aan de Thessalonicenzen hoe hij de eerste keer door hen ontvangen werd. Ook herinnert hij hen aan de goede uitwerking van zijn bediening: ze werden erdoor bekeerd. Hij wijst hen eerst op de aard van hun bekering. Ze waren afgekeerd van dode afgoden – die leugenachtige ijdelheden die ze vroeger ver eerden en dienden – tot de levende en ware God, om Hem te eren en te dienen. Hij benoemt ook het gevolg van hun bekering. Ze gingen uitzien naar de tweede komst van de Heere Jezus uit de hemel.

De apostel geeft het bewijs van deze tweede komst: het zal zeker gebeuren, omdat God Jezus uit de dood heeft opgewekt en Hem in de hemel heeft ontvangen. Vervolgens wijst hij op het fundament van hun hoop en hun troostrijke verwachting van deze komst: deze Jezus heeft hen verlost van de toekomstige toorn. Als de goddelozen worden opgewekt, zullen ze Christus' tweede komst met vrees en beven tegemoet zien vanwege de toorn waarmee Hij dan komt. Hij zal immers komen met vlammend vuur om wraak over hen te oefenen. Maar de rechtvaardigen zien naar Christus' komst uit met blijdschap en vreugdevolle verwachting. Zij weten dat ze Christus toebehoren omdat Hij hen verlost heeft van de komende toorn. 'Jezus, Die ons verlost van de toekomstige toorn!'

Het thema van deze preek wordt dus duidelijk verwoord in deze tekst: het is Jezus Die ons verlost van de toekomstige toorn.

Ik zal dit laten zien door de volgende punten te behandelen:

1. Wat is deze toekomstige toorn?
2. Komt deze toorn echt?
3. Op wie zal deze toorn neerkomen?
4. Wanneer zal deze toorn komen?
5. Wie is deze Jezus, Die verlost van de toekomstige toorn?
6. Hoe verlost Jezus van de toekomstige toorn?
7. Hoe krijgt iemand persoonlijk deel aan Jezus' verlossing van deze toorn?

Daarna zal ik enkele toepassingen maken.

1. Wat is deze toekomstige toorn?

Het is niet de eindige toorn van de meest woeste en kwaadaardige schepsels. Het is niet de toorn van leeuwen, beren, tijgers, wolven of wilde stieren. Het is niet de toorn van de grootste machthebbers of tirannen, die al die dieren te boven gaan in wreedheid. Het is evenmin de toorn van de duivel. Zijn toorn hier op de aarde is groot als hij toestemming krijgt om te verzoeken en te verleiden. Toch zal ze vele malen verschrikkelijker zijn in de hel hierna, wanneer de duivel in dienst van God de vrije hand krijgt om de goddelozen te kwellen.

Onder 'de toekomstige toorn' moeten we de oneindige toorn verstaan van God Die de zonde wreekt. In vergelijking daarmee is toorn van andere wezens in deze wereld zwak, ja valt ze geheel in het niet.

Wij lezen in de Schrift over de wijn van Gods toorn (Openb. 14:10). Die wijn is rood (Ps. 75:9). We lezen over de fiolen van Gods toorn (Openb. 16:1), over de beker van Gods toorn (Openb. 14:10) en over de wijnpers van Gods toorn (Rom. 2:5). We lezen over de schat van Gods toorn (Rom. 2:5) en over de vaten van Gods toorn (Rom. 9:22). De wijn van Gods toorn duidt op de plagen en straffen waarmee Hij de bozen vanwege hun zonden kwelt. Het rode van de wijn staat voor het vreselijke van die plagen. Met de fiolen van Gods toorn worden enkele lichtere plagen en tijdelijke straffen bedoeld. Bij de beker van Gods gramschap gaat het vooral over de droesem, het bezinksel in de beker. Dit betreft de zwaardere plagen en de eeuwige pijnigingen in de hel. De wijnpers van Gods toorn is de plaats waar de bozen zullen worden gestraft. De schat van de toorn Gods drukt de hoeveelheid van de plagen uit. De vaten van Zijn toorn zijn de verdoemden die deze plagen en kwellingen moeten ondergaan. God zal deze vaten in de hel tot de rand toe vullen met de meest pijnlijke kwellingen.

Dit is de toekomstige toorn, die zeer bitter zijn zal. Ze zal bitterder smaken dan gal of alsem. Deze toorn zal ongedeeld zijn: hij zal geen enkel kalmerend middel of mengsel van verdovende middelen bevatten. De toorn zal overvloedig zijn: uit de geopende schat in de hel zullen alle verdoemden heel veel ontvangen. Hij zal erg zwaar zijn, zwaarder dan een berg van lood die zondaren laat wegzinken in een bodemloze put. Hij zal zo heftig en krachtig zijn dat geen mens of duivel ook maar enig verzet kan bieden. Hij zal ondraaglijk zijn en toch gedragen moeten worden. Hij zal meedogenloos zijn en nooit worden gestild. Hij zal eeuwig duren en dus nooit worden beëindigd.

Twee aspecten van de straf

Kortom, de toekomstige toorn is hetzelfde als de helse straf, die ontzaglijke uitwerking van Gods toorn. Deze straf heeft twee aspecten, namelijk verlies en zintuiglijke kwelling. Het verlies zal bestaan in

het verspelen van de kroon, de eer en het geluk van de hemel. De rechtvaardigen zullen zonder enige belemmering God mogen zien. Zij genieten dan ten volle van God, hun hoogste goed. Dat vervult hen met een verrukkelijke, onbevattelijke en eeuwige zielenvreugde. Maar alle goddelozen zullen hiervan voor eeuwig worden uitgesloten. Ze zullen er het minste niet van krijgen. Ze zullen geen enkel moment in die hemelse vreugde delen. Zodra ze begrijpen welk grote geluk ze moeten missen, zal dit besef hen nog het meest van alles kwellen.

De zintuiglijke kwellings zal bestaan in de gruwelijke pijnen en folteringen die de goddelozen aan elk lichaamsdeel zullen worden toegebracht. Ze zullen in het vreselijke, onuitblusbare vuur worden geworpen. Ze zullen ontzettend bang zijn, omdat ze rechtstreeks Gods toorn ondervinden. Deze angst zal hun ziel in de hel volledig bezetten. Nooit zullen ze rust of enige verlichting ervaren. Mattheüs 25:41 zegt: 'Gaaf weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur, dat de duivel en zijn engelen bereid is!' Openbaring 14:10-11 leert: 'Die zal ook drinken van de wijn van de toorn van God, die ongemengd ingeschonken is, in de drinkbeker van Zijn toorn; en hij zal gepijnigd worden met vuur en sulfer voor de heilige engelen en voor het Lam. En de rook van hun pijniging gaat op in alle eeuwigheid, en zij hebben geen rust dag en nacht.'

2. Komt deze toorn echt?

Deze toorn van God is 'toekomend'. Dat houdt twee zaken in: die toorn is er nog niet, maar komt zeker.

De toorn is er nog niet

Als de toorn wel al was gekomen, wie had dan staande kunnen blijven? En wie had ons ervan kunnen bevrijden? Waar God Zijn toorn uitstort, daar vermorzelt en verteert hij de mens. Waar deze toorn wordt uitgestort, grijpt hij vast om nooit meer los te laten. Hoewel deze toorn nog niet ten volle is gekomen, kunnen er in dit leven al wel enkele vonken van dit vuur op zondaren neerdalen in de vorm van tijdelijke oordelen. Maar wat betekenen deze in vergelijking

met de eeuwige? In deze wereld heeft God geduld met de bozen. Ja, Hij is verbolgen en uit die verbolgenheid, maar Hij houdt Zich in, zodat Zijn toorn niet doorbreekt in een steekvlam die in korte tijd alle goddelozen op aarde zou verslinden. Want dat zou gebeuren als Hij Zijn toorn de vrije teugel gaf en op hen liet neerkomen.

Het is waar dat de toorn van God op ongelovigen blijft, zoals we in Johannes 3:36 lezen. Dat betekent dat deze toorn zal rusten op hen die aan het eind van hun leven ongelovig zijn. Er bestaat echter geen enkele twijfel over, dat deze toorn nu al op hen rust. 'De toorn van God blijft op de ongelovigen' betekent dat ze nu al tot deze toorn veroordeeld zijn. Johannes 3:18 zegt: 'Die niet gelooft, is alreeds veroordeeld'. Ja, over de Joden die de Heere Jezus en hun eigen profeten hadden gedood en de apostelen verboden het Evangelie aan de heidenen te verkondigen, wordt gezegd: 'de toorn is over hen gekomen tot het einde' (1 Thess. 2:15-16). Dit spreekt echter niet over hun *eeuwige* veroordeling, maar over hun *geestelijke* veroordeling. Die geestelijke veroordeling toont nu al iets van Gods toorn. Zondaren worden in hun geest geplaagd en zo voorbereid op de allerergste en vreselijkste helse straffen na dit leven. Maar nu de toorn van God nog niet is gekomen, kent niemand in deze wereld de kracht ervan; dat is onmogelijk.

De toorn van God komt zeker

Van sommige dingen geldt dat ze kunnen gebeuren. Allerlei tijdelijke straffen zouden kunnen plaatsvinden, allerlei verlossingen zouden tot stand kunnen komen. Er zijn echter zaken die zéker zullen gebeuren. De dood is niet te ontlopen en Christus komt absoluut terug. Zo zeker als de dood komt en zo zeker als Christus wederkeert, zo zeker is het dat Gods toorn wordt uitgestort. God heeft het vooraf gezegd. Hemel en aarde zullen voorbijgaan, maar van wat God voorzegt heeft, zal geen tittel of jota voorbijgaan totdat het is vervuld. God heeft deze bedreiging uitgesproken en Hij is net zo trouw in het vervullen van Zijn beloften voor Zijn kinderen als stipt in het voltrekken van het vonnis over Zijn vijanden. Gods rechtvaardigheid verplicht Hem Zijn toorn te laten komen. Er kan op

geen andere manier aan Zijn recht worden voldaan door degenen die niet zaligmakend deel hebben aan het verzoenende offer van Christus.

De goddelozen zijn de vaten die door de zonde klaargemaakt worden voor het verderf. Ze worden gereedgemaakt voor Gods toorn en zullen er daarom ook mee worden gevuld. Omgekeerd zijn de 'vaten van barmhartigheid' bestemd voor eer en heerlijkheid en zullen ze daarmee worden gevuld.

God heeft toorn verzameld voor de goddelozen, omdat zij zonde op zonde gestapeld hebben. God zal hun geven wat ze dubbel en dwars verdienen. Hij zal uitkeren wat voor hen gereedligt. Hoewel zondaren Zijn toorn voor een tijd lijken te ontlopen, zal Gods rechterhand allen vinden die Hem haten. Ze hopen vergeefs te kunnen vluchten of zich te kunnen verbergen voor Gods wraak. Op het moment dat Zijn toorn ontbrandt, zal Hij hen als een vurige oven maken. Hij zal hen in Zijn toorn verslinden, en het vuur van Zijn gramschap zal hen verteren (naar Ps. 21:10).

3. Op wie zal deze toorn neerkomen?

Ongehoorzame mensen

Allereerst zal de toorn van God neerkomen op alle ongehoorzame mensen. Kolossenzen 3:5-6 zegt: 'Doodt dan uw leden, die op de aarde zijn, namelijk hoererij, onreinheid, schandelijke beweging, kwade begeerlijkheid, en de gierigheid, welke is afgodendienst. Om welke de toorn Gods komt over de kinderen der ongehoorzaamheid!' Dit zijn mensen die de wet van God niet gehoorzaam zijn. Ze leven willens en wetens in zonde en laten na het goede te doen. Zulke mensen leven onder de macht van de zonde. Ze zijn gewillige dienaren van de zonde en 'stellen hun leden als wapenen der ongerechtigheid tot zonde' (Rom. 6:13). Ze 'dienen verschillende wellusten' (Tit. 3:3) en 'verzorgen het vlees tot begeerlijkheden' om hun lusten bot te vieren (Rom. 13:14).

Het gaat hier over godslasteraars, vloekers, moordenaars, overspelers, dronkaards, dieven, geldwolven, onrechtvaardigen, uitbuiters, lasteraars, bespotters van godsdienst, vervolgers van Gods volk of mensen die een afkeer hebben van de kracht van godzaligheid. Het betreft trotse, hoogmoedige mensen, mensen zonder natuurlijke liefde, die hun ouders ongehoorzaam zijn. Ze houden meer van hun plezier dan van God. Tot deze ongehoorzamen rekent God ook leugenaars, ongelovigen, trouwelozen, luie en lakse mensen, wie in slechtheid en afgunst leeft, wie op wraak zint en onrecht niet kan vergeven, enzovoort. Zij zijn allemaal 'kinderen van de ongehoorzaamheid' over wie de toorn van God zal komen. Efeze 5:6 leert: 'Dat u niemand verleide met ijdele woorden; want om deze dingen komt de toorn Gods over de kinderen der ongehoorzaamheid.'

Laat niemand u verleiden met ijdele woorden en bedrieg ook uzelf niet met ijdele gedachten. Denk niet dat u aan de toorn van God zou kunnen ontsnappen als u in zulke zonden leeft. In Deuteronomium 29:18-20 ziet u hoe ijdel en ongegrond uw zekerheid dan is. Dit is een aansporing aan ieder die de waarschuwing voor Gods vloek hoort, om niet bij zichzelf te denken: 'Ik zal vrede hebben, wanneer ik ook naar het goeddunken van mijn hart zal wandelen.' Dat wordt uw ondergang! De Heere zal zulke mensen niet vergeven. Zijn toorn en Zijn na-ijver zullen tegen hen ontbranden. Al de vloeken die in Zijn boek staan, zullen op hen rusten, en de HEERE zal hun namen van onder de hemel uitwissen. De HEERE zal alle vervloekingen van het verbond over hen uitstorten die in het boek der wet geschreven zijn. Daarnaast lezen we in Galaten 3:10: 'Vervloekt is een ieder, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen.'

Ieder die zich (terwijl hij buiten Christus is) de wet heeft overtreden, is schuldig, verkeert onder de vloek en verdient Gods toorn. Hebreeën 2:2 leert ons dat Israël werd gestraft voor elke overtreding en voor iedere daad van ongehoorzaamheid. Daarom is het dat 'de kinderen der ongehoorzaamheid' 'kinderen des toorns' genoemd worden (Ef. 2:2-3).

Huichelaars

De hypocrieten vormen de tweede groep op wie de toorn van God zal komen. Het wordt hun deel genoemd. In Mattheüs 24:51 staat: 'En zal hem afscheiden, en zijn deel zetten met de geveinsden; daar zal weinig zijn en knersing der tanden.' Wie ook aan Gods toorn mag ontkomen, schijnheiligen zeker niet. Wie ook genade ontvangt, huichelaars zullen zeker worden gestraft. Dit zijn mensen die een gedaante van godzaligheid hebben, maar de kracht ervan missen. Ze laten aan de buitenkant wat levensverbetering zien, maar missen de innerlijke vernieuwing. Ze lijken op witte graven: aan de buitenkant veelbelovend en prachtig, maar vanbinnen totaal rot. Ze maken er hun belangrijkste werk van godsdienstig te lijken, maar doen er niets voor om werkelijk vroom te zijn. Ze hebben een verdorven hart en hullen hun vleselijke bedoelingen in de mantel van een goede belijdenis. Juist hun zonde beledigt God het meest in dit leven, en daarom zal Zijn hevigste wraak zonder twijfel juist op hen vallen na dit leven.

Mensen zonder berouw en geloof

Een derde groep op wie de toorn van God zal komen, is die van de onboetvaardigen en ongelovigen. In Lukas 13:3 zegt Jezus: 'Indien gij u niet bekeert, zo zult gij allen evenzo vergaan.' Markus 16:16 is ook duidelijk: 'Wie niet gelooft, zal verdoemd worden.' Bekering en geloof zijn de twee grote plichten van het Evangelie. De dreiging van Gods toorn geldt in het bijzonder voor mensen die het Evangelie niet gehoorzaam zijn. God zal hen overgeven aan Zijn 'verbolgenheid en toorn' en aan 'verdrukking en benauwdheid' (Rom. 2: 8-9). Christus zal komen 'met vlamvend vuur wraak doende over hen' (2 Thess. 1:8). Dat vuur treft wie onboetvaardig en ongelovig is, wie de redding van het Evangelie veracht die alleen door het geloof in Christus verkregen wordt. Wie de enige reddingsboei versmaadt, kan niet ontkomen. In Hebreeë 2:3 staat immers: 'Hoe zullen wij ontvliesen, indien wij op zo grote zaligheid geen acht nemen?'

4. Wanneer zal deze toorn komen?

Bij de scheiding van ziel en lichaam

Direct na de scheiding van ziel en lichaam valt nog niet de volle toorn van God op de ongelovigen. Zodra de dood hun ziel losmaakt uit de geruïneerde behuizing die hun lichaam is, verschijnen ze persoonlijk voor God. Ze worden veroordeeld tot de hel. De duivel, de cipier van de hel, brengt hen naar hun gevangenis. Daar worden ze gebonden in ketens van duisternis, waar ze vol vrees en schrik wachten op de dag van het eeuwige oordeel. De Schrift vertelt ons over ongehoorzame geesten die in de gevangenis geworpen zijn (1 Petr. 3:19).

Op de jongste dag

Op de jongste dag echter zal de wraak van God ten volle neerkomen op alle verlorenen. Petrus noemt die dag 'de dag des oordeels en der verderving der goddeloze mensen' (2 Petr. 3:7). Als de Heere Jezus komen zal om de wereld te oordelen, zal Hij Gods toorn met Zich meebrengen. Die toorn en wraak zal Hij uitspreken over alle bozen als hun verdiende loon. Daarom wordt deze dag 'de dag des toorns en der openbaring van het rechtvaardig oordeel Gods' genoemd (Rom. 2:5).

Wat een vreselijke dag zal dit zijn voor de ongelovigen! De hemelen worden als een boekrol opgerold en gaan met groot gedruis voorbij. De hemellichamen smelten weg vanwege de grote hitte. De zon wordt zwart een boetekleed en de maan bloedrood. De krachten in het uitspannel worden bewogen worden en de sterren vallen op de aarde, zoals vijgen van een boom die geschud wordt door een sterke wind. Er klinken uitzonderlijk harde donderslagen, vergezeld van angstaanjagende lichtflitsen en stormen. Op die dag klinkt de laatste bazuin. Een machtige stem roept vanuit de hemel en wekt alle zondaren op die in het stof liggen te slapen. Christus, de grote Rechter van de wereld, komt het huis van Zijn Vader uit en maakt Zijn opwachting in de wereld, vergezeld van miljoenen machtige engelen en met alle heiligen aan Zijn rechterhand, bekleed met majesteit en eer.

Op die dag komen de goddelozen uit hun graven tevoorschijn. Zodra ze hun ogen openen, zien ze hemel en aarde in vuur en vlam staan. Met vlamvend zwaard zal de Heere Jezus op hen afkomen om wraak te oefenen. Zodra hun oren open gaan, horen ze die indringende bazuinstoot en de roep in de lucht, maar ook het gehuil en geklaag van al hun medezondaars om hen heen.

O, met wat een vrees en verwarring zullen ze bezet zijn als ze worden opgeroepen voor de rechterstoel van Christus. Daar zullen ze de boeken geopend zien waarin al hun zonden opgeschreven staan, die dan openbaar worden gemaakt voor de hele wereld. Daarna zal de Rechter het vonnis over hen uitspreken: 'Gaat weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur' (Matth. 25:41). De Heere opent de schatkist van Zijn toorn en geeft hun het deel ervan dat hun toekomt. Ze zullen de mond van de hel onder hen open zien staan. De felle vlam die daaruit losbreekt, is de voorbode van een vreselijker vuur dat hen wacht.

O, het afgrijzen, o, het geschreeuw. Wie kan wonen bij zo'n verterend vuur? Wie kan wonen in eeuwig brandende vlammen? Hoe welkom zou een grote rots of berg zijn. Konden ze er maar een vinden die op hen zou kunnen vallen om hen te verbergen voor de wraak van het Lam. Kon die hen maar beschermen tegen het striemen van Gods wraak! Maar zodra het vonnis is uitgesproken, wordt het voltrokken, en niemand kan het ontgaan. Vanaf de rechterstoel van Christus worden de ongelovigen in de helse gevangenis van vuur geworpen waarin ze opgesloten worden, en dat voor eeuwig! Ze zullen voortdurende stervende zijn, maar nooit echt sterven. Het vuur zal er voortdurend fel branden en nooit worden gedoofd. De bozen worden er onophoudelijk en in extreme mate gekweld gepijnigd.

5. Wie is deze Jezus, Die verlost van de toekomstige toorn?

In de tekst wordt Hij 'Jezus' genoemd. De reden voor deze naam vinden we in Mattheüs 1:21: 'Gij zult Zijn naam noemen Jezus; want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden.' Deze Jezus is God en mens in één Persoon. Hij is de eeuwige Zoon van God, één van

wezen met de Vader, gelijk aan Hem in kracht en heerlijkheid. Al voordat de wereld er was, werd Hij bestemd om in de tijd de Verlosser van de mensheid te zijn. En toen de volheid van de tijd was gekomen, nam Hij voor Zichzelf een echt menselijk lichaam en menselijke ziel aan. Hij werd ontvangen van de Heilige Geest en geboren uit een nederige maagd, die leefde in eenvoudige omstandigheden. God erkende Hem als Zijn eniggeboren en geliefde Zoon met een stem vanuit de hemel.

Jezus verkondigde de blijde boodschap van verlossing voor zondaren en bevestigde Zijn leer door veel wonderen. Hij stierf de vervloekte kruisdood om zondaren zalig te maken. Op de derde dag werd Hij opgewekt uit de dood. Na Zijn opstanding toonde Hij Zich aan Zijn discipelen. Velen waren er getuige van toen Hij veertig dagen later opsteeg naar de hemel. Daar is Hij nu aan de rechterhand van God, als onze Voorbidder.

6. Hoe verlost Jezus van de toekomstige toorn?

Jezus verlost door vrijkoping

Hij verlost allereerst door Zijn dood, waarmee Hij de verlossing heeft gekocht. Zo voldeed Hij immers aan Gods recht. Met Zijn dood onderging Jezus in onze plaats de straf die onze zonden verdienden. Zijn lichaam was aan het hout gespijkerd; dat was een vervloekte dood. Zijn ziel werd gekweld toen God Hem innerlijk Zijn toorn rechtstreeks liet gevoelen. Dat was zo zwaar en pijnlijk dat elk gewoon schepsel daaronder bezweken zou zijn. Maar Hij, Die zowel God als mens was, verdroeg het, brak erdoorheen en geraakte los uit de banden van de dood. De voortreffelijkheid van Zijn Persoon verleende Zijn lijden een oneindige verdienste. Zijn lijden stelde Gods rechtvaardigheid volkomen tevreden. God nam Zijn werk zo volledig aan, als hadden zondaars het in hun eigen persoon volbracht.

We lezen dat Jezus 'onze zonden in Zijn lichaam op het hout gedragen heeft' (1 Petr. 2:24); dat Hij Zijn leven gaf 'als een losprijs voor velen' (Matth. 20:28); dat we verzoend zijn door Zijn bloed (1 Petr.

1:18-19); dat we ‘verzoend zijn door Zijn dood’ (Rom 5:10). Jezus verlost van de toorn door Zijn dood, waarmee Hij die toorn Zelf onderging, in de plaats van Zijn volk.

Jezus verlost door voorbede

Ook door Zijn voorspraak verlost Christus van de toekomstige toorn. Nadat Hij Zichzelf als een slachtoffer voor de zonde heeft gegeven om aan het goddelijke recht te voldoen, pleit Hij nu op grond van Zijn verdienste aan de rechterhand van God voor de verlossing van zondaren. Hij wordt niet alleen onze Borg genoemd Die voor onze zonden betaalt (Hebr. 7:22), maar ook onze Voorspraak Die in de hemel voor ons pleit (1 Joh. 2:1). Onze verlossing van de toekomstige toorn, de verdoemenis en de helse straf is tot stand gebracht door de dood van Christus, waardoor Hij die verlossing heeft verdiend, maar er is meer. Ook Zijn voorbede is nodig, want daardoor voltooit en verwerft Hij de verlossing. Om die reden voegt de apostel ze samen wanneer hij uitlegt dat Christus ons bevrijdt van de verdoemenis. In Romeinen 8:34 zegt hij: ‘Wie is het, die verdoemt? Christus is het, Die gestorven is; ja, wat meer is, Die ook opgewekt is, Die ook ter rechterhand Gods is, Die ook voor ons bidt.’ En op grond van dit getuigenis wordt in Hebr. 7:25 gezegd dat Hij ons volkomen kan verlossen: ‘Waarom Hij ook volkomen kan zalig maken, die door Hem tot God gaan, also Hij altijd leeft om voor hen te bidden.’

Jezus verlost door de gave van Zijn Geest

Ten derde verlost Hij door Zijn Geest te zenden, Die mensen krachtadig tot Zich roept. Jezus brengt hen tot de zaligheid en geeft hun persoonlijk deel aan de verlossing die Hij voor hen verwierf. Dat brengt ons bij de volgende vraag.

7. Hoe krijgt iemand persoonlijk deel aan Jezus’ verlossing van deze toorn?

De zondaar krijgt deze verlossing door geloof in Jezus Christus. Dit zaligende geloof wordt in de krachtdadige roeping gewerkt door Zijn Geest. Dat gebeurt als de Heere door Zijn Geest de ogen van zondaren opent, hen overtuigt van hun schuld en het kwaad van hun

zonde. Hij maakt hun geweten wakker, werkt boetvaardigheid en een besef van hun ellende en gevaar. De Heere overtuigt hen ervan dat ze volstrekt onbekwaam zijn om zichzelf te redden, en dat geen enkele verbetering of eigen gerechtigheid (vermeend of werkelijk) hen kan verlossen van de toorn. Geen enkel gewoon schepsel in de wereld kan hen hierbij helpen. Door Zijn Geest openbaart de Heere Zichzelf als de enige en genoegzame Zaligmaker, Die zo gewillig is om hen te redden en te verlossen. Zeer krachtig en onweerstaanbaar, maar toch ook zeer zacht buigt Hij hun wil en neigt Hij deze om Hem als hun Zaligmaker te kiezen. Wanneer ze bedroefd zijn over hun zonde en afzien van hun eigen gerechtigheid, neigt Hij hun hart om op Hem te vertrouwen voor hun redding.

Dit noemen we de krachtdadige roeping. Ze gaat samen met een vrijwillig en vastbesloten loslaten van zichzelf en overgave aan Zijn onderwijs en regering. In deze krachtdadige roeping trekt de Heere zondaren door Zijn Geest grijpt en stelt Hij hen in staat om Hem door het geloof te omarmen. Zo komt de vereniging met Christus tot stand en delen ze in de verlossing door Christus, Die hen verlost van de toekomstige toorn.

Toen de stokbewaarder bevend tot Paulus en Silas riep: ‘Lieve heren, wat moet ik doen, opdat ik zalig worde?’ gaven ze hem deze raad: ‘Geloof in de Heere Jezus Christus, en gij zult zalig worden, gij en uw huis’ (Hand. 16:30-31). Het is het geloof waardoor de zondaar zaligmakend deel krijgt aan Christus, en daarmee aan de verlossing die Hij heeft verworven. Het is het geloof dat ons verenigt met Christus, waardoor over ons gezegd wordt dat we in Hem zijn. En er is geen verdoemenis voor hen die in Christus Jezus zijn (Rom. 8:1). We worden gerechtvaardigd door het geloof (Rom. 5:1). Zo wordt ons de schuld van de zonde kwijtgescholden en daarmee is ook noodzaak van straf weg. De Heere Jezus Christus ging in onze plaats, om onze zonden, de dood in. Hij heeft volledig genoeg gedaan aan Gods recht. Deze genoegdoening wordt ons door middel van het geloof toegerekend, alsof wij dit zelf hadden gedaan. Als iemand anders onze schuld betaalt, beschouwt een schuldeiser dat alsof wijzelf

onze schuld hebben betaald. Zo zijn we vrijgesproken en worden we niet meer blootgesteld aan Gods toorn en de helse straf. God kijkt naar ons alsof we nooit enige zonde gedaan hadden die Zijn toorn verdient!

Eerste toepassing: verwonder u!

Jezus Zelf is ongeëvenaard in Zijn waardigheid

Let allereerst op de grote waarde van Jezus. Hij is de Verlosser, ja de enige Verlosser van de toekomstige toorn. Jezus Christus Zelf is als Persoon van de allergrootste waarde. De goddelijke en de menselijke natuur, die in Hem verenigd zijn, maken Hem ongeëvenaard heerlijk en volkomen beminnelijk. Een ander met zulke alles overtreffende eigenschappen en zo'n volmaaktheid is nooit meer gevonden, in de hemel niet en op de aarde niet. Ieder die Hem kent en beseft wat werkelijk waarde heeft, beschouwt Jezus Christus als de meest waardevolle Persoon. Dat zien vooral ontwaakte zondaren, die iets beseffen van de vloek die vanwege hun zonde op hen rust en van Gods toorn die hen boven het hoofd hangt. Zodra ze zien hoe vreselijk Gods wraak is, wordt Jezus Christus voor hen dierbaarder dan alles en iedereen. Dan zien ze dat er geen andere weg ter ontlasting is dan in Jezus, de enige Verlosser van de toekomstige toorn. Nooit was er in deze wereld een Persoon van zulke waardigheid, van zo'n bewonderenswaardige schoonheid en zulke wondervolle liefde als de Heere Jezus Christus. Hij verliet Zijn Vader in de hemel en bekleedde Zich met onze natuur. En waarom? Om onze Zaligmaker te zijn, onze Redder, onze Borg en Voorspreker, en om ons te verlossen van de toekomstige toorn!

Zijn dood heeft onschatbare waarde

Kijk vervolgens ook naar de betekenis van Christus' dood. 'Zonder bloedstorting geschiedt er geen vergeving' (Hebr. 9:22). Als er geen vergeving van zonde is, dan is er ook geen verlossing van de toekomstige toorn. Als schuld schuld blijft, leidt die tot de straf: Gods eeuwige toorn in de hel. Het offerbloed van stieren en bokken kon de schuld niet wegnemen en geen vergeving tot stand brengen. 'Want

het is onmogelijk, dat het bloed van stieren en bokken de zonden wegneemt' (Hebr. 10:4). Maar Christus' offer kon dat wel. Omdat Hij Zijn offer eens en voor altijd bracht en Zijn bloed vergoot aan het kruis, werd de zonde weggenomen en verwierf Hij de verlossing van de toekomstige toorn. Duizenden rammen, tienduizenden rivieren van olie of alle rijkdommen ter wereld konden geen vergeving van zonden tot stand brengen. Dat alles zou immers geen genoegdoening kunnen geven aan Gods recht. Alléén het lijden van Jezus, Die God en mens was, voldeed aan Gods recht. Door Zijn dood heeft Christus de volle prijs voor de zonde betaald. Zijn dood is dus beslist van grotere waarde dan de rijkdommen van tienduizend werelden, als er zoveel zouden zijn!

Het geloof is subliem

Let ook op de voortreffelijkheid van het geloof. We lezen in de eerste brief van Petrus over een 'dierbare Christus' (2:7), over 'Christus' dierbaar bloed' (1:19) en over 'kostbaar geloof' (1:7). Van alle genadegaven wordt alleen het geloof dierbaar genoemd. Het steekt ook inderdaad boven alle andere uit. Het gaat natuurlijk niet om het geloof zelf; dit geloof is dierbaar vanwege het Voorwerp ervan. Het stelt ons namelijk in het bezit van de dierbare Christus en past Zijn dierbare bloed toe. Zo krijgen we deel aan Christus' verlossing van de toekomstige toorn. Christus is zeer geliefd als de Grondlegger van onze verlossing, Christus' dood is uiterst waardevol als de oorzaak van onze verlossing en het geloof is zeer dierbaar als het instrument van onze verlossing.

De Evangelieprediking is een groot voorrecht

Wat een voorrecht is het als het Evangelie aan ons wordt verkondigd! Het Evangelie is het middel dat ons Jezus Christus laat ontdekken, de enige Verlosser van de toekomstige toorn. Het Evangelie is ook het middel dat geloof in ons werkt, want het geloof is uit het gehoor (Rom. 10:17). Alleen hierdoor krijgen we deel aan Jezus Christus en Zijn verlossing. Wie zonder het Evangelie leeft, verkeert in duisternis en ongeloof. Hij haast zich naar de plaats van eeuwige duisternis, maar weet niet waar hij heen gaat. Het licht van het Evangelie

hebben is belangrijker dan het licht van de zon te zien. En als dit licht volledig wordt weggenomen, is dat een groter oordeel dan welke tijdelijke ramp dan ook. Het Evangelie is immers het enige middel waardoor we aan onze eeuwige ellende kunnen ontkomen!

Tweede toepassing: zoek naar levenstekens!

Als Jezus de enige Verlosser van de toekomstige toorn is, is het voor ieder van u belangrijk na te gaan of u deelhebt aan deze Jezus. De verlossing van toorn die Hij heeft verdiend, kunt u alléén door Hem verkrijgen. U bent allemaal zondaren. U bent in zonde geboren en hebt in zonde geleefd. Als u in zonde zou sterven, zal Gods toorn op u neerkomen, zo zeker als de schuld van de zonde op u ligt! Als u geen deel hebt aan Christus kan er voor u geen redding zijn. U kunt weten of u deel hebt aan Christus. Wilt u dit weten? Onderzoek dan uw geloof, uw leven, uw liefde, uw gelijkvormigheid aan Christus en uw gehoorzaamheid.

Hebt u geloof?

Als u zaligmakend deel hebt aan Christus, hebt u geloof. Ik doel niet op een puur historisch geloof. Dat gelooft alleen het historisch verslag van de Evangelieën over Jezus Christus, als ze vertellen wat Hij heeft gedaan en geleden. Ook bedoel ik geen tijdgeloof. Dat is de dwaze veronderstelling van sommige huichelaars. Het lijkt alsof ze zich vastklemmen aan Christus, maar hun hart kleeft vooral aan de zonde. Door een onjuiste opvatting van de evangelische voorrechten kunnen ze iets van vleeselijke liefde ervaren. Door verkeerde toepassing van de evangeliebeloften kunnen ze enige vreugde kennen. Dat duurt slechts een tijdje en loopt vaak uit op geloofsafval. Maar als u echt deel hebt aan Christus, bezit u een waar, rechtvaardigend geloof. U bent eerst overtuigd van uw zonde, u bent nederig en leeg gemaakt van uzelf. U hebt vastbesloten afstand gedaan van uw zonde als was het een ziekte. U hebt oprecht van uw eigen gerechtigheid afgezien als was het een verslaving. Nu werpt u uzelf op Christus, u steunt op Hem en verwacht alles van Hem. U verwacht vergeving en zaligheid alleen van Zijn volmaakte rechtvaardigheid, die door toerekening de uwe is.

Hebt u door het geloof Christus gezien? Hebt u door het geloof Christus toegepast aan uw hart? Bent u door het geloof met Christus verenigd? Bent u door het geloof afgestoten van uw eigen fundament en gebouwd op Christus, de Hoeksteen? Bent u door het geloof afgesneden van uw oude wijnstok en ingeënt in Christus, de ware Wijnstok? Hebt u door het geloof de zonde de scheidbrief gegeven en bent u getrouwd met Christus, de beste Echtgenoot? Bent u door het geloof tot Christus gekomen en leeft u nu in Hem? Hebt u Hem door het geloof in uw hart ontvangen? Zonder dit ware geloof kan er geen vereniging met Christus zijn. Zonder eenheid met Christus kan er geen aandeel aan Christus zijn. Zonder aandeel aan Christus kan er geen vergeving van zonde, zaligheid of verlossing van de toekomstige toorn zijn.

Hebt u leven?

In 1 Johannes 5:12 staat: 'Die de Zoon heeft, die heeft het leven; die de Zoon van God niet heeft, die heeft het leven niet.' Wie zaligmakend deel heeft aan Christus, de Zoon van God, heeft het leven. Hij zal hierna eeuwig leven. Ook heeft hij nu al het geestelijke leven, dat het begin is van het eeuwige leven. De gelovigen kregen het natuurlijke leven van hun ouders in hun eerste geboorte, en daarnaast is er in hen de kiem van het geestelijke leven dat ze van Gods Geest ontvingen in de wedergeboorte. Zij zijn de enige mensen die levend zijn gemaakt uit de geestelijke dood. Wie de Zoon niet heeft, heeft het leven niet. Die mensen zullen het leven hiernamaals niet zien, maar de toorn van God blijft op hen (Joh. 3:36). Bovendien zijn ze hier en nu geestelijk dood, dood door de misdaden en zonden (Ef. 2:1).

U kunt aan de hand van uw geestelijk leven weten of u deelhebt aan Jezus Christus. Ik zeg niet: aan het feit of u voortdurend goed gesteld bent, want die levendige gesteldheid kan een ware gelovige soms kwijt zijn. U kunt het weten aan uw geestelijk leven. U was dood, maar nu leeft u. U kunt uw geestelijk leven herkennen aan de geestelijke verandering die heeft plaatsgevonden: u keert zich van de zonde af en naar God toe. U hebt geestelijke vermogens om te

onderscheiden tussen goed en kwaad. U hebt een geestelijke honger naar Christus en Zijn gerechtigheid. U zoekt naar gemeenschap met God in Zijn instellingen. Als deze tekenen van geestelijk leven bij u ontbreken, is dat een teken dat Christus niet in u woont. U hebt geen deel aan Hem en evenmin aan Zijn verlossing van de eeuwige hel.

Hebt u liefde?

Als u zaligmakend deel aan Christus hebt, hebt u liefde. U hebt Christus oprecht lief. Efeze 6:24 zegt: 'De genade zij met allen, die onze Heere Jezus Christus oprecht liefhebben' (naar de Engelse vertaling). U hebt Christus lief boven alles. Mattheüs 10:37 leert: 'Die vader of moeder liefheeft boven Mij, is Mij niet waardig.' Als we iemand of iets meer liefhebben dan Jezus Christus, zijn we Hem niet waard. Dan hebben we geen deel aan Hem of aan enige van Zijn verdiensten. Daarom is er een vreselijke vloek uitgesproken over degenen die Christus niet beminnen: 'Indien iemand de Heere Jezus Christus niet liefheeft, die zij een vervloeking; Maranatha! [of: kom, Heere!]' (1 Kor. 16:22). Dat betekent: laat hem vervloekt zijn totdat de Heere wederkomt. En als de Heere komt, zal de toorn van God ook op hem komen.

Lijkt u op Christus?

Als u deelhebt aan Christus, lijkt u op Hem. U bent net als Christus: u vertoont Zijn beeld. Jezus Christus heeft gestalte in u gekregen (Gal. 4:19). U bent als Christus in uw houding, in nederigheid, zachtmoedigheid, hemelsgezindheid, enzovoort. U bent niet volkomen aan Hem gelijk, maar wel tot op zekere hoogte. U volgt Hem meer en meer en streeft ernaar steeds meer op Hem te lijken.

Waar trots heerst in plaats van nederigheid, waar blinde woede heerst in plaats van zachtmoedigheid, lijken mensen niet op Christus. Waar boosaardigheid en wraakzucht regeren in plaats van liefde en vergeving, waar liefde tot de wereld het wint van hemelsgezindheid, waar kwade begeerten de baas zijn en de eigenliefde niet is gedood, ontbreekt Christusgelijkvormigheid en heeft men geen aandeel aan Hem. Wie zonder genade is, is ook zonder Christus en kan de toekomstige toorn niet ontlopen.

Bent u gehoorzaam?

Als u deelhebt aan Christus, bent u gehoorzaam. Uw geloof toont zich in uw werken (Jak. 2:18). En uw liefde blijkt eruit dat u zich aan Zijn geboden houdt (Joh. 14:21). Wie Christus' geboden niet gehoorzaamt, maar ze achter zich werpt, wie niet accepteert dat Christus over hem regeert, heeft geen geloof, geen liefde, geen leven en lijkt niet op Christus. U kunt er zeker van zijn dat zo iemand geen deel aan Hem heeft.

Onderzoek aan de hand van deze kenmerken en bewijzen of u deel hebt aan Christus, de enige Verlosser van de toekomstige toorn.

Derde toepassing: vrees en bekeer u, zondaar!

Als u na zorgvuldig zelfonderzoek vaststelt dat u geen deel hebt aan Christus, luister dan naar deze vermaning. Zondaar, wat denkt u: is de toekomstige toorn realiteit of niet? Bestaat er soms geen plaats als de hel, waar de verdoemden eeuwig gepijnigd zullen worden? Welke kwaadspreker is er die deze waarheid durft te weerspreken, terwijl ze zo duidelijk in het Woord van God is geopenbaard? Beslist, dat durven alleen de kinderen van de duivel! De vader der leugenen zal het Woord van God met leugens verdacht maken. Hierdoor maakt hij God tot een leugenaar, want God heeft dit overduidelijk in de Schriften bekendgemaakt. Alleen wie een losse levenswandel heeft en mank gaat in zijn morele gedrag, wie denkt dat het in zijn eigen belang is om te ontkennen dat er straf volgt in het eeuwige helse vuur, zal dat doen. Ze denken zo makkelijker te kunnen zondigen, met minder belemmeringen of beteugelingen. Maar ze zullen er anders over denken wanneer ze de hitte van dit vuur zullen voelen, aangezien ze zonder twijfel in het eeuwige brandende vuur zullen worden geworpen.

Als er zo'n vreselijke toorn komt, als er zo'n verschrikkelijk vuur wordt gereedgemaakt in de hel voor alle ongehoorzame mensen, voor alle onboetvaardigen, schijnheiligen en ongelovigen, wat zult u dan doen, zondaren? Hebt u niet gezondigd? Hebt u de brandende hel niet verdiend met uw zonden? Wordt u vanwege uw zonden niet

blootgesteld aan de wraak van het eeuwige vuur? Is er een andere weg tot ontkoming dan door Jezus Christus, de enige Verlosser van de toekomstige toorn, en laat u Hem links liggen? Weigert u Hem en verwerpt u Hem? Sluit u de deur van uw hart voor Hem? Denkt u er echt alleen maar aan wat u zult eten, wat u zult drinken en waarmee u zich zult kleden? Maakt u zich alleen maar druk over wat u nodig hebt in dat korte poosje dat u hier bent, en verwaarloost u de redding van uw ziel? Doet u niets om de eeuwige straf te voorkomen?

God heeft uw redding mogelijk gemaakt door Zijn Zoon voor u naar deze wereld te zenden. Hij biedt u Zijn Zoon aan om u te verlossen. Beledigt en versmaadt u God dan niet ten zeerste? Zondigt u dan niet tegen het grootste bewijs van Zijn liefde voor de mensheid? Verwerpt u Hem dan niet, door in feite te zeggen: 'Wat mij betreft had God Zijn Zoon wel bij Zich kunnen houden'? Staat u dan niet schuldig aan de grootste ondankbaarheid aan de Heere Jezus Christus?

Bedenk toch eens wat de Heere Jezus Christus vrijwillig en uit eigen beweging voor zondaren heeft gedaan! Vanaf de grondlegging der wereld is nog nooit iets dergelijks gehoord; nooit zou zoiets in uw gedachten of verlangens zijn opgekomen. Het is onuitsprekelijk ontzagwekkend en het zou u moeten vervullen met verbazing en bewondering: de Heere der heerlijkheid heeft uw vlees aangenomen, Hij heeft Zichzelf ontledigd en vernederd tot de dood, ja zelfs tot de kruisdood. Dat alles deed Hij om zondaren te verlossen van de vloek der wet, van de toekomstige toorn en van de eeuwigdurende helse pijn.

Welnu, Christus heeft door Zijn dood voor zondaren volledig aan Gods recht voldaan. Zo heeft Hij voor zondaren het eeuwige leven verworven. En nu heeft Hij er in Zijn grote goedheid ook voor gezorgd dat het eeuwige Evangelie, de blijde boodschap van de zaligheid, in dit kleine hoekje van de wereld bekend worden gemaakt. Hij heeft dit stukje grond waarop u woont, uitgekozen voor de zuivere en krachtige prediking van het Evangelie zoals die elders onder de hemel niet wordt gevonden. Jezus Christus heeft Zijn trouwe

dienaren met Zijn boodschap tot u gezonden. (U zult hen vinden en hun prediking horen, als u hen zoekt.) Zij vertellen u wat Christus voor u heeft gedaan en ze bieden u Hem aan, met al Zijn zegeningen. Christus laat u weten hoe bekwaam en gewillig Hij is om u te redden. Hij klopt op de deur van uw hart voor een gastvrij onthaal, hoewel u zo'n hulpbehoevend en ellendig schepsel bent.

Weiger Christus dan toch niet! Ga niet aan Hem voorbij! Geef toch niet de voorkeur aan uw lagere begeerten! Dient u liever de duivel, dan dat u zich door Christus laat verlossen? Dan geeft u blijk van grote minachting voor Christus. U maakt zich schuldig aan een gruwelijke ondankbaarheid. U vertrapt Zijn bloed onder uw voeten. In feite zegt u dan inderdaad dat Hij Zich de moeite om uit de hemel neer te komen had kunnen besparen, of dat Hij het Evangelie net zo goed ergens anders had kunnen brengen, omdat u het en Hem toch niet op waarde schat.

Zo gaat u om met Christus en u wijst Hem resoluut af, hoewel Hij met de allerbeste boodschap tot u komt. U zou Hem moeten ontvangen met de grootst mogelijke gretigheid en dankbaarheid! Bedenk bovendien, zondaar, hoe schadelijk het voor uzelf is als u Hem verwerpt. U maakt zich schuldig aan een dubbele dwaasheid! Weet u wie u bent en waar u naartoe gaat? Dan weet u dat u zonder Christus een vervloekte ellendeling en een kind des toorns bent!

Aanschouw dit wonder in Christus: eeuwig vuur is veranderd in eeuwige barmhartigheden! Hij Die op de laatste dag als Rechter met vlamvend vuur zal komen, Die Zich zal wreken als u op dat moment geen aandeel aan Christus hebt, biedt Zich nu, op dit moment, aan als uw Zaligmaker en uw hemelse Advocaat om u te verlossen van de toekomstige toorn! Is het niet het toppunt van dwaasheid om zo'n Persoon te minachten en af te wijzen? Want met uw weigering stort u zichzelf in het onvermijdelijke verderf!

U kunt Christus bezitten, en met Hem alles wat nodig is in deze wereld. En dat met en grotere zekerheid dan al uw onmatige

verlangens en ondernemingen u opleveren. U kunt een rijkdom bezitten die alle aardse schatten overtreft. Bovendien kunt u de kroon der heerlijkheid ontvangen in de hemel. Kiest u er ondanks dit alles voor om Christus te negeren? Geeft u er de voorkeur aan om een poosje te genieten van de zonde? Geeft u liever toe aan uw lage begeerten, die u meevoeren naar de eeuwige verdoemenis van ziel en lichaam in de hel? Weigert u het eeuwig geluk met Christus en rent u halsoverkop het eeuwige vuur in? Als dat geen ten hemel schreiende dwaasheid is, weet ik het ook niet meer!

U kunt uzelf geen grotere schade berokkenen en geen groter onrecht aandoen. Want ik ben ervan overtuigd dat degenen die vanuit Engeland in de hel komen, waar ze over zoveel genademiddelen beschikken of konden beschikken, de diepste en heetste plaats daar zullen krijgen. Wat zal het u pijn doen en aan u knagen, wat zal het u voor eeuwig folteren en martelen. U zult zich de tijden en gelegenheden herinneren, de oproepen en uitnodigingen die u kreeg zullen u voor de geest komen. Maar omdat u geen zaligmakend aandeel zocht te krijgen aan de Heere Jezus, de enige Verlosser van de toekomstige toorn, hebt u uzelf in het verderf gestort! Bedenk toch, zondaren, dat u zonder aandeel aan Christus wel verloren móét gaan. En denk eraan, o denk eraan, hoe ondraaglijk die toekomstige toorn zal zijn. Wie kan wonen bij een verterend vuur? Denk aan de felle pijn en angst die voor u bereid is. Denk eraan dat de helse kwellingen eeuwig zullen duren. Als u daar zo veel miljoenen jaren geweest bent als er zandkorrels in de oceaan zijn, is uw foltering nog maar net begonnen. Nooit, nooit, nooit zal ze een eind hebben!

Ik denk dat dit alle zondaren zonder Christus de doodsschrik op het lijf moet jagen. Johannes 3:18 zegt: 'die niet gelooft, is alreeds veroordeeld.' U weet niet hoe spoedig na dit vonnis de voltrekking ervan volgt. Als u deze nacht buiten Christus sterft, zal de toorn van God onmiddellijk op u vallen. Dan zult u onherroepelijk onbevattelijk ellendig zijn, en dat in alle eeuwigheid!

Vierde toepassing: wees getroost!

Deze troost is bestemd voor allen die het zekere bewijs hebben van hun aandeel aan deze Jezus, de enige Verlosser van de toekomstige toorn, al wordt het aangevochten. U bent het enige volk ter wereld dat echt veilig is (Rom. 8:33-34). Wie kan iets tegen u inbrengen? Als God u niet beschuldigt, wie kan het dan wel doen? God rechtvaardigt u door Christus. Hij vergeeft al uw zonden; het is alsof u ze nooit gedaan had. Hij neemt u als volkomen rechtvaardig aan door de volkomen rechtvaardigheid van Christus die door het geloof de uwe is geworden. Wie is het die u kan verdoemen? De wet kan u verdoemen en uw geweten ook, maar omdat Christus voor u gestorven is, omdat Hij in uw plaats leed en veroordeeld werd, bent u bevrijd van Gods oordeel en van de eeuwige verdoemenis in de hel.

Nu u verlost bent van het gevaar van de toekomstige toorn, kunt u elke verdrukking die in deze wereld uw deel is des te beter dragen. U kunt nu rustig uitzien naar de wederkomst van Christus, Die God uit de dood heeft opgewekt. Dezelfde Jezus Die u heeft verlost van de toekomstige toorn, zal u eeuwige heerlijkheid en zaligheid geven op de dag van Zijn tweede komst!

Vijfde toepassing: vlucht naar Jezus!

Laat het voorgaande allen aansporen die geen zaligmakend aandeel hebben aan Christus, de Verlosser van de toekomstige toorn. O, wees ervan overtuigd dat u zonder enig verder uitstel moet vluchten voor de toorn van God, die u achtervolgt en binnenkort zal inhalen! Vlucht naar deze Jezus, de enige Die u kan redden, om deel aan Hem te verkrijgen. O, wat wil ik graag een middel zijn om enkelen van u tot de Heere Jezus te brengen. Zult u zich er eindelijk van laten overtuigen om Hem aan te nemen? U kúnt Hem hebben en u móét Hem hebben. Anders bent u vervloekt, verloren en kunt u de eeuwige dood en toorn niet ontgaan.

Als u door Jezus Christus verlost wilt worden van de toekomstige toorn, volg dan deze raadgevingen op.

Besef dat u niet zonder Christus kunt

Streef naar een diep besef dat u Christus beslist nodig hebt. Niet alleen vanwege uw zondesschuld of het gevaar van de hel, maar ook omdat er geen redding en verlossing te verkrijgen is op een andere manier dan door Jezus Christus. Denk niet dat uw berouw of uw herstel pogingen u kunnen redden buiten Christus om, ook al zijn ze nodig en kan er zonder deze geen zaligheid voor u zijn. Maar stel dat u berouw, bekering en levensreformatie tot stand zou kunnen brengen en daarop rusten zou, dan gaat u net zo zeker naar de hel als de meest goddeloze overtreder. U kunt niet gered worden door welke rechtvaardige daad van u dan ook, want uw gerechtigheid is onvolmaakt. Ze kan dus niet genoeg doen aan Gods recht, dat vanwege uw zonden genoegdoening eist, en u niet verlossen van de toekomstige toorn.

Als u om uw zonden uw ogen uit uw hoofd zou huilen, als u zou zuchten en klagen om uw zonden totdat uw hart verbroken was, als u uw knieën tot op het bot kapot bad, als u uw tong met bidden totaal versleten had, als uw lichaam door uw vasten helemaal was uitgeeterd, dan zou dat alles de schuld van uw zonde niet kunnen uitwissen. Als u zo goed, beheerst, vrijgevig en strikt godsdienstig zou zijn als wie dan ook, ja, zo heilig als een engel in de hemel, dan zou dat u niet kunnen redden uit de handen van het recht van God dat tevredengesteld moet worden.

Iemand heeft zeer terecht opgemerkt dat wie door eigen gerechtigheid gered wil worden, eerst naar de hel moet gaan en daar een eeuwigheid in de pijniging zou moeten verblijven. Dat kan natuurlijk niet, want de helse straf duurt eeuwig en daarom is er geen mogelijkheid om die achter u te laten. Maar toch, veronderstel dat iemand dit zou kunnen volbrengen, dan moest die persoon daarna op aarde terugkeren om de wet volkomen na te leven. Tittel noch jota mag dan aan zijn wetsonderhouding ontbreken. Beide zijn onmogelijk voor u, die door uw zonde schuldig bent. U hebt beslist Christus' volmaakte rechtvaardigheid nodig om verlost te worden van de toekomstige toorn.

Dat redding zoeken door eigen gerechtigheid maakt dat vele duizenden verdoemd worden en wegzinken in de hel. Ik weet dat de meesten verdoemd worden vanwege hun ongerechtigheid. Nadat ze grof goddeloos en zondig op de brede weg hebben geleefd, gaan ze naar de hel. Hoewel dat de bredere weg is en tienduizenden erop wandelen, is ook dit een brede weg waarop duizenden zonder Christus gaan. Hier lopen netjes levende heidenen, die in een toekomstige staat van geluk geloven en deze proberen te bereiken door morele rechtvaardigheid. Er wandelen rooms-katholieken, die de rechtvaardiging op grond van hun eigen werken leren; zij geloven dat ze worden gerechtvaardigd door een innerlijke (ingestorte) rechtvaardigheid, waarna ze door daden van gehoorzaamheid met deze rechtvaardigheid moeten meewerken. Ook tref je op de brede weg socinianen en andere sekten aan die beweren dat we gered moeten worden door een innerlijke rechtvaardigheid. (De quakers noemen dit 'Christus vanbinnen'.) Deze allen dwalen zeer in hun opvattingen over de rechtvaardigheid die alleen redden kan. Maar deze groepen mensen zijn niet de enigen die de brede weg bewandelen. Het zit in ieders natuur om op deze manier zaligheid te zoeken.

Allemaal zijn we geboren onder het werkverbond. Allemaal zijn we onder de wet en niet onder de genade. Als iemand erover begint na te denken hoe hij gered kan worden, gaat hij direct aan het werk en zoekt rechtvaardigheid in zichzelf. Hij probeert de wet zelf te volbrengen. Hij hoopt dat God hem ondanks zijn zonde genadig zal zijn, hem wil vergeven en redden, als hij zich bekeert en een nieuw leven leidt.

Als iemand overtuigd raakt van zonde door de stralen van Gods licht, als hij wakker wordt geschud uit zijn gerustheid door een krachtige preek die hem de dreigende eeuwige verwoesting toont als het rechtvaardige loon op de zonde, dan is het heel gebruikelijk dat hij met de gevangenvaarder uit Filippi uitroept: 'Wat moeten we doen om zalig te worden?' Ook al werden beiden aangespoord om te geloven, de meesten zoeken rust in doen, niet in geloven. Dat gebeurt zelfs waar het licht van de waarheid het helderst schijnt en waar het Evangelie het krachtigst wordt gepreikt.

Ze zullen onmiddellijk hun zonden belijden, daarover berouw hebben en gaan reformeren. Ze zullen niet meer dronken zijn of vloeken, geen overspel plegen of de zondag ontheiligen en evenmin oneerlijk zijn in hun handel en wandel. Nu gaan ze het Woord horen, ze bidden met hun gezin en in het verborgene, ze houden hun vastendagen. Ze houden zich stipt aan al deze uiterlijke daden van toewijding. Als ze dan bovendien enige vleselijke emotie ervaren, denken ze dat alles in orde is. Zodra ze bemerken dat hun hart dwaas, koud en hart is, kan dat hen zorgen baren. Maar let op: dit gaat niet zoals het Evangelie leert! Ze voelen dat ze de rechtvaardigheid missen die ze God zo graag willen aanbieden. Of ze hebben een stille vrees dat hun gerechtigheid onvoldoende is. Ondertussen zoeken ze de zaligheid door eigengerechtigheid, zonder Christus in aanmerking te nemen. Ze kennen Zijn gerechtigheid niet of die wordt ten diepste door hen veracht of genegeerd. Zo gaan velen naar de hel langs de weg van de plicht. Omdat ze op hun plichten rusten, is dit de oorzaak van hun verdoemenis.

Misschien vindt u het merkwaardig dat iemand hoopt de zaligheid te verwerven door zijn onvolkomen werkzaamheden. Ik veronderstel dat dit komt, omdat men het onvolmaakte van die werkzaamheden niet opmerkt. Dat is het geval als men de wet niet in zijn geestelijke betekenis begrijpt en zich daaraan niet spiegelt. Het kan ook zo zijn dat men onvoldoende begrijpt wat Gods genade inhoudt, namelijk dat er alleen redding en vergeving mogelijk is zoals beschreven in Gods Woord. Ze staan er niet bij stil dat Hij alleen door Christus Zijn bijzondere genade van vergeving en verlossing schenkt. Ze denken er niet aan dat God niet alleen volkomen barmhartig is, maar ook volkomen rechtvaardig, en pas barmhartigheid zal bewijzen als Zijn recht bevredigd is. Ze beseffen niet dat Gods gerechtigheid een volmaakte rechtvaardigheid eist, en dat er anders geen volkomen vrijspraak kan zijn. Ze denken er niet aan dat er volledig voldaan moet worden aan Gods gerechtigheid omdat Gods wet is overtreden, en dat er anders van vergeving geen sprake kan zijn. Ze staan er niet bij stil dat er op een of andere manier een volkomen rechtvaardigheid moet zijn, en dat God ons anders niet als rechtvaardig kan aannemen.

Deze bevrediging van Gods recht kunnen wij niet zelf tot stand brengen. Als eindige mensen kunnen wij geen oneindige voldoening opbrengen, wat het oneindige goddelijke recht wel eist. Volkomen gerechtigheid kan niet in ons zijn, want we staan schuldig zowel aan erf- als aan dadelijke zonden. En zelfs de minste zonde maakt een persoonlijke, volkomen gerechtigheid voor altijd onmogelijk. De wet vervloekt iedereen die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen. Want zovelen als er uit de werken der wet zijn, die gerechtvaardigd willen worden in de weg van werken of wetsonderhouding, zijn vervloekt (Gal. 3:10). Het is duidelijk dat niemand die gered wil worden van de toekomstige toorn dat voor elkaar kan krijgen door zijn eigen gerechtigheid. Dat moet gebeuren door de gerechtigheid van een Ander, namelijk van Christus. Als u zaligmakend deel aan Christus wilt krijgen, moet u zich ervan bewust zijn dat u Hem en Zijn toegerekende gerechtigheid nodig hebt.

Besef dat alleen Christus' gerechtigheid redt

Span uzelf in om een grondige kennis te krijgen van de aard, de bedoeling en de werkzaamheid van Christus' rechtvaardigheid. De apostel zegt in Romeinen 10:2-4 over de Joden: 'Want ik geef hun getuigenis, dat zij een ijver tot God hebben, maar niet met verstand. Want alzo zij de rechtvaardigheid Gods niet kennen, en hun eigen gerechtigheid zoeken op te richten, zo zijn zij aan de rechtvaardigheid Gods niet onderworpen. Want het einde der wet is Christus, tot rechtvaardigheid een ieder, die gelooft.'

Wat toen voor de Joden gold, geldt nu voor vele naamchristenen. Ze worden door een blinde ijver geleid om hun eigen zaligheid uit te werken in een weg van doen. Dat komt door hun onkunde over de rechtvaardigheid van Christus, die hier in Romeinen 10 'de rechtvaardigheid Gods' genoemd wordt. Dat is de enige rechtvaardigheid die God aanvaarden zal, maar ook de rechtvaardigheid waarin God voor de mens heeft voorzien. Daar gaat het om. In Romeinen 3:21-22 staat: 'Maar nu is de rechtvaardigheid Gods geopenbaard geworden zonder de wet, hebbende getuigenis van de wet en de profeten;

namelijk de rechtvaardigheid Gods door het geloof van Jezus Christus.' Dit is de rechtvaardigheid die God aanvaardt en die Hij heeft aangewezen voor onze rechtvaardigmaking.

Dit wordt ook 'de rechtvaardigheid van God' genoemd omdat het de rechtvaardigheid van Christus is, Die God en mens is. Alleen de gerechtigheid van zo'n persoon is afdoende voor de mens in zijn gevallen staat. Omdat veel christenen geen juiste kennis van Christus' rechtvaardigheid hebben, zoeken ze een gerechtigheid die ze zelf tot stand brengen (een persoonlijke gerechtigheid) en proberen ze de hemel in te gaan door een weg van doen. Ze onderwerpen zich dus niet aan de rechtvaardigheid van God. Trots als ze zijn – dat is de mens eigen – weigeren ze bij een ander in de schuld te staan. Ze willen iets van zichzelf meebrengen om zich aangenaam te maken bij God. Daarom onderwerpen ze zich niet aan de gerechtigheid van Christus die God voor hen heeft klaargelegd.

Daarom moet u ernaar streven om goed te begrijpen wat deze gerechtigheid van Christus is. Er worden twee zaken vereist, die de gevallen mens absoluut nodig heeft. Het eerste is dat er vanwege zijn zonden genoegdoening nodig is van Gods recht. Als dat niet gebeurt, kan er van ontkomen aan de eeuwige dood en ellende geen sprake zijn. Schuld veroorzaakt immers straf. Die kan niet worden weggenomen voordat Gods recht is bevredigd. Het tweede is dat de mens moet inzien dat God een volkomen, daadwerkelijke gehoorzaamheid aan Zijn wet eist. Als dit er niet is, kan hij het eeuwige leven en de zaligheid niet beërven. Het eerste verbond, dat der werken, is nog altijd van kracht, ook voor de gevallen mens: 'Doe dit en gij zult leven.' En: 'De ziel die zondigt, die zal sterven.' Welnu, de eindige mens kan niet aan de eis van Gods recht voldoen. En omdat hij een zondaar is, kan hij Gods wet niet volmaakt gehoorzamen. Maar de Heere Jezus Christus heeft beide gedaan voor de mens.

Christus heeft door Zijn lijden en sterven aan het kruis Gods gerechtigheid tevreden gesteld door voor ons een vloek te worden (Gal. 3:13). En toen Hij de bijbehorende straf onderging (dat wil zeggen,

de pijniging van de verdoemden), voldeed Hij volkomen aan Gods oneindige rechtvaardigheid. Hij voldeed als God en mens in één Persoon. Alleen de menselijke natuur leed en de goddelijke natuur in dezelfde Persoon gaf aan dat lijden van de menselijke natuur een oneindige waarde. Zo heeft Hij verlossing van zonden verdiend en bevrijding van de toekomstige toorn.

Christus is metterdaad volkomen gehoorzaam geweest aan de wet. Hij heeft aan alle gerechtigheid voldaan, zodat Zijn gerechtigheid tot de onze kan worden gemaakt en wij dankzij haar het leven kunnen verkrijgen. Dat geldt ons die geen volkomen gerechtigheid van onszelf hebben. Uit deze lijdelijke en dadelijke gehoorzaamheid bestaat de rechtvaardigheid van Christus. Zoek daar inzicht in te krijgen. Besef ook dat Christus die rechtvaardigheid niet voor Zichzelf nodig had. Hij had Zelf geen zonde waarvoor Hij moest lijden. Hij leed in onze plaats en als onze Borg. Deze rechtvaardigheid was voor ons bedoeld. En de rechtvaardigheid van zo'n Persoon is een bijzonder krachtig om datgene tot stand te brengen waarvoor ze is bedoeld. Dat blijkt uit het verbond.

Zoek naar inzicht in Gods verbondsmatig handelen

Span uzelf in om een grondig inzicht te krijgen in het verbond. Dat geldt zowel het verbond dat God met Christus heeft gesloten ten behoeve van de mens, als het verbond dat God door Christus heeft gesloten met de mens.

Ken de betekenis van het verbond dat God met Christus heeft gesloten voor de mens. Hoe groot de waarde van Christus' rechtvaardigheid ook was, toch had God een persoonlijke gerechtigheid en voldoening van ons kunnen eisen. Dan zou Christus' gerechtigheid ons helemaal niet ten goede komen! Maar God heeft van eeuwigheid af met Christus een verbond gesloten, met de volgende inhoud: als Christus de menselijke natuur zou aannemen en een rechtvaardigheid tot stand zou brengen voor de mens, zou Hij Diens werk aannemen. Als Christus het menselijk lichaam zou aannemen dat God voor Hem zou bereiden, en Zijn ziel zou stellen tot een schuldoffer

voor de zonde (dat wil zeggen: als Hij de straf zou ondergaan die Gods recht van de mens eiste vanwege hun zonden), dan zou Hij zaad zien en velen rechtvaardig maken (Jes. 53:10-11). Het is vanwege dit verbond met Christus dat God Diens rechtvaardigheid aanneemt ten behoeve van zondaren. Daarmee heeft God vooraf ingestemd.

Ken ook de betekenis van het verbond dat God met de mens heeft gesloten door Christus, toen God op rekening van Christus vergeving van zonde beloofde en eeuwig leven. In Hebreëën 10:16-17 zegt Hij: 'Dit is het verbond, dat Ik met hen maken zal na die dagen, zegt de Heere: Ik zal Mijn wetten geven in hun harten, en Ik zal die inschrijven in hun verstanden; en hun zonden en hun ongerechtigheden zal Ik geenszins gedenken.' 1 Johannes 2:25 voegt eraan toe: 'En dit is de belofte, die Hij ons beloofd heeft, namelijk het eeuwige leven.' Als u ooit gered wordt van de eeuwige toorn en eeuwig leven verkrijgt, dan moet dat zijn dankzij dit nieuwe verbond der genade waarin God Zich verplicht te geven wat Zijn Zoon heeft verdiend.

Streef naar een goed begrip van de aard en de toepassing van het geloof, dat de strekking van het genadeverbond is. De strekking van het werkverbond was: 'Doe dit en u zult leven.' Maar in het genadeverbond zegt God: 'Geloof en leef', als de wijze waarop de zondaar zaligmakend deel krijgt aan Christus. Het geloof verenigt de ziel met Christus, de Middelaar van dit verbond. Het geloof geeft deel aan Christus en Zijn verdienste. Het geloof ontvangt alles wat God door Christus in het verbond heeft beloofd. Het geloof houdt in dat de ziel rust op Christus alleen, en de beloften van vergeving en leven op zichzelf toepast. Het geloof legt beslag op Christus' gerechtigheid buiten ons, waardoor God haar aan ons toerekent als was het onze eigen persoonlijke rechtvaardigheid.

Als u ooit gerechtvaardigd wilt worden, wat betekent dat uw zonden worden vergeven en dat God u aanneemt als volmaakt rechtvaardig in Zijn oog, dan kan dit alleen door het geloof. U moet afzien van uw eigen gerechtigheid, die onvolkomen en onvoldoende is, en

Christus' volmaakte gerechtigheid aangrijpen en toepassen, daarop rusten en vertrouwen.

Bid!

Neem in gebed de toevlucht tot God, smekend dat Hij Die Zijn Zoon voor u heeft gegeven, Hem ook aan u geeft. Bid dat Hij u geloof schenkt om Hem aan te nemen en gelovig gebruik van Hem te maken. Smeek het Hem voortdurend, met belijdenis van uw zonden en in het besef dat u niet zonder Christus kunt. Houd niet op met vragen totdat u Hem ontvangt. Beluister het Woord waar dat het zuiverst wordt gepreekt en waar het krachtig is om het geloof te werken, want het geloof is immers uit het gehoor (Rom. 10:17). Steek dan, in de kracht van de Heere, uw hand uit om Christus aan te grijpen en werp u op Hem. Geef uzelf helemaal over aan Hem – niet alleen om verlost te worden, maar ook om door Hem onderwezen en geregeerd te worden.

Een tegenwerping beantwoord

Ik weet dat iemand zal tegenwerpen: 'Het zal tot losbandigheid leiden als we van de toekomstige toorn zoeken verlost te worden door Jezus Christus en door geloof in Zijn gerechtigheid buiten ons, en niet door onze innerlijke rechtvaardigheid of door de werken.'

Dit is een oude tegenwerping tegen de leer van de rechtvaardigmaking door het geloof. Ze dateert al uit de dagen van de apostelen, toen deze leer voor het eerst werd gepreekt. Maar net zomin als toen geeft deze leer nu enige vrijheid om te zondigen. Hoewel wij niet gered worden door onze gerechtigheid of maar een van onze goede werken, kunnen we toch zonder die werken niet behouden worden. Er moet wedergeboorte zijn én heiligmaking, een nieuw hart én een nieuw leven. Anders kunnen we de hemel niet worden binnengelaten en kunnen we de helse verdoemenis niet ontvluchten.

Ja, meer nog, we beweren dat hetzelfde geloof dat een middel is tot rechtvaardigmaking, ook een middel is tot heiligmaking. Het is namelijk een genade die het hart reinigt (Hand. 15:9). Net zoals

geloof de hand is waarmee we Christus' rechtvaardigheid te ontvangen, is het de hand waarmee we overvloedige genade van Christus ontvangen om een nieuw leven te leiden. Ja, ik durf te zeggen dat er geen werkelijke inwendige rechtvaardigheid zijn kan zonder een zaligmakend aandeel aan Christus' toegerekende rechtvaardigheid. Dan kan er wel een rechtvaardigheid zijn die erop lijkt, maar die is niet van de juiste soort. Dat is geen rechtvaardigheid die ontspringt aan het echte geloof. Daarom kan het geen rechtvaardigheid zijn die God behaagt, want 'zonder het geloof is het onmogelijk Gode te behagen' (Hebr. 11:6).

Wilt u een inwendige rechtvaardigheid bezitten en wandelen op een manier die God behaagt? Dan moet u geloven in de Heere Jezus en genade halen bij Hem in Wie de volheid van de Godheid woont (Kol. 1:19). Wilt u de begeerte doden, de wereld kruisigen en de duivel overwinnen die u tot zonde probeert te verleiden? Dan moet u dat doen door de verdienste en kracht van het geloof. Kortom: als u goddeloosheid en wereldse lusten wilt verwerpen en bezonnen, rechtvaardig en godzalig wilt leven in deze tegenwoordige boze wereld, dan moet u dat doen door het geloof. Hoe u de praktijk van de godzaligheid kunt beoefenen, bespreek ik in het laatste gedeelte van dit boek.

Als ik de ruimte had, zou ik me graag nog uitgebreid richten tot degenen die zaligmakend deel hebben gekregen aan Christus en aan de verlossing die Hij heeft verworven. Graag zou ik u nog bemoedigen en aansporen. Nu slechts een enkel woord: leer Gods vrije genade te bewonderen, wees zeer dankbaar en waakzaam, probeer anderen tot Christus te brengen, versier uw belijdenis met goede werken, wees onberispelijk en oprecht. Leef als kinderen van God smetteloos te midden van een verkeerd en ontaard geslacht, waaronder u schijnt als sterren in de wereld. Dan mag u schijnen als sterren, ja als zonnen in het koninkrijk van uw Vader, in alle eeuwigheid!

